

การพัฒนานวัตกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบ
ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา*
DEVELOPMENT OF INNOVATION FOR PROTOTYPE YOUTH
ENHANCEMENT IN ACCORDANCE WITH EDUCATIONAL REFORM
POLICY FOR HIGH SCHOOL STUDENTH

ยุทธนา ขวัญเมือง

Yuttana Kuenmuang

สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย

Sudhipong Srivichai

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

อำนาจ บัวศิริ

Amnang Bousiri

Independent scholar, Thailand

E-mail: Sitthi072@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา 2) เพื่อศึกษานวัตกรรมการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา 3) เพื่อเสนอแนะนวัตกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน สถิติที่ใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน สทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 รูป/คน

* Received 4 June 2019; Revised 27 June 2019; Accepted 27 June 2019

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมีสติตั้งมั่น ความอดทนอดกลั้น ด้านรักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี มีจริยธรรม มีจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม ด้านมีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อและด้านมีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด

ศึกษานวัตกรรมการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ได้แก่ รายวิชาสังคมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ เน้นการจัดกิจกรรม ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สื่อ/กิจกรรม) ได้แก่ ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งการพูด แต่งกาย ใช้เครื่องใช้ ที่อยู่อาศัยแบบไทย ๆ รักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี การวัดผลประเมินผล ได้แก่ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ รายวิชาวิทยาศาสตร์ การจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM education) สื่อ/กิจกรรม ได้แก่ ศึกษาสถานการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ กลุ่มสำรวจอุปกรณ์ที่ครูเตรียม ระดมความคิดเห็น สรุปผล ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ) ได้แก่ มีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และมีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้น การวัดผลประเมินผล ได้แก่ มีความคิดแปลกใหม่รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการสะเต็มศึกษาสู่เศรษฐกิจพอเพียง สื่อ/กิจกรรมได้แก่ ครูชี้แจงกิจกรรม STEM อภิปราย ทบทวนความรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปรากฏชาวบ้านสาธิตการปฏิบัติ ด้วยวัสดุที่มีในชุมชน นักเรียนปฏิบัติร่วมลงมือวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติ ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ ได้แก่ มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ การวัดผลประเมินผล) ได้แก่ คุณค่าทางเศรษฐกิจ

เสนอแนะนวัตกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ด้านรักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี มีจริยธรรม มีจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม รายวิชาสังคมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ เน้นการจัดกิจกรรม ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สื่อ/กิจกรรม) ได้แก่ ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งการพูด แต่งกาย ใช้เครื่องใช้ ที่อยู่อาศัยแบบไทย ๆ รักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความ

พร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี การวัดผลประเมินผล ได้แก่ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านมีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และด้านมีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้นในรายวิชาวิทยาศาสตร์ การจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM education) สื่อ/กิจกรรม ได้แก่ ศึกษาศานการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ กลุ่มสำรวจ อุปกรณ์ที่ครูเตรียม ระดมความคิดเห็น สรุปผล ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ) ได้แก่ มีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และ มีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้น การวัดผลประเมินผล ได้แก่ มีความคิดแปลกใหม่ด้านมีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อในรายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการสะเต็มศึกษาสู่เศรษฐกิจพอเพียง สื่อ/กิจกรรมได้แก่ ครูชี้แจงกิจกรรม STEM อภิปราย ทบทวนความรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประชาชนชาวบ้านสาธิตการปฏิบัติด้วยวัสดุที่มีในชุมชน นักเรียนปฏิบัติร่วมลงมือวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติ ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ ได้แก่ มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ การวัดผลประเมินผล) ได้แก่ คุณค่าทางเศรษฐกิจนวัตกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบทั้ง 5 ด้านสามารถปฏิบัติได้ตาม CIACE MODEL

คำสำคัญ: นวัตกรรม, การเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบ, นโยบายปฏิรูปการศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the condition of enhancing the model's youth characteristics in accordance with the educational reform policy 2) to study the innovation to enhance the model's youth characteristics in accordance with the educational reform policy Education for high school students By using a method of research that combines methods such as quantitative research By using a sample of 374 people. Statistics using percentage, mean, standard deviation and qualitative research by interviewing 10 qualified people, discussing 10 expert groups / person

The research found that:

The condition of enhancing the characteristics of the youth model according to the educational reform policy in all 4 aspects found that the overall opinion was at a high level. Sort by average from descending to the most sober

Tolerance Love country Have a moral with both physical and mental readiness and Be a good person, a good person, have ethics, have a volunteer spirit for social development. Side is committed Indomitable and knowledgeable, witty and intelligent

To study the innovation of strengthening the model of youth in accordance with the educational reform policy, namely, social studies courses, teaching and learning management), focusing on activities Learner-centered Media / activities), including standing up to respect the national flag, singing the national anthem, using the correct Thai language, both speaking, dressing, using appliances Thai style living, love the country Have a moral With both physical and mental readiness and A good person, a good person Evaluation: Evaluation of students with creativity Science course Teaching and learning) including STEM education, media / activities, including situation studies Analyze the situation Group surveying equipment that teachers prepare Brainstorming, summarizing the results / features received) including knowledge, wit, intelligence and consciousness, perseverance, tolerance, evaluation, evaluation, including new ideas, sufficiency economy courses Integrate education to the sufficiency economy Media / activities include Teacher clarified STEM activities, discussing and reviewing knowledge on sufficiency economy philosophy. Villagers demonstrating practices with materials in the community Students practice to analyze the results obtained from the practice. The results / features received include: commitment, indefinite, evaluation, evaluation) including economic values

Propose innovation to create youth model based on educational reform policy for secondary school students Love country Have a moral with both physical and mental readiness and Be a good person, a good person, have ethics, have a volunteer spirit for social development. Social Studies courses are taught)

including activities Learner-centered Media / activities), including standing up to respect the national flag, singing the national anthem, using the correct Thai language, both speaking, dressing, using appliances Thai style living, love the country Have a moral With both physical and mental readiness and A good person, a good person Evaluation: Evaluation of students with creativity With knowledge, wit, intelligence, and consciousness, firmly endured in science courses Teaching and learning) including STEM education, media / activities, including situation studies Analyze the situation Group surveying equipment that teachers prepare Brainstorming, summarizing the results / features received), including knowledge, wit, intelligence and consciousness, perseverance, tolerance, evaluation, evaluation, including new ideas, commitment Not indomitable in the sufficiency economy course Integrate education to the sufficiency economy Media / activities include Teacher clarified STEM activities, discussing and reviewing knowledge on sufficiency economy philosophy. Villagers demonstrating practices with materials in the community Students practice to analyze the results obtained from the practice. The result / feature received is determination, indefinite, evaluation, evaluation) namely economic value, innovation, youth development, both prototypes can be practiced according to the CIACE MODEL.

Keywords: Innovation; rototype Youth Enhancement; Accordance with Educational Erform Policy

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบ

ต่อสังคมและผู้อื่น มัชยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง โดยมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ 1) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วม ปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์โดย (1) การปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว (2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (3) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา (5) การปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ (6) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ (7) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม 2) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย (1) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (2) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลุกฝังความเป็นคนดี มีวินัยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 (3) ช่วงวัยแรงงาน ยกย่องศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ (5) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ 3) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย (1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 (2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ (3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท (5) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก (6) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ (7) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการการพุทธศาสตร์ชาติ, 2561)

ไตรสิกขาจึงเป็นระบบการปฏิบัติในพุทธศาสนาเป็นระบบการศึกษาที่สมบูรณ์ และเป็นระบบการศึกษาอบรมทั้งหมดจะต้องมีองค์ประกอบพร้อมทั้งไตรสิกขา ได้แก่ ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าขาดเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งจะกลายเป็นระบบการศึกษาที่ทำลายการศึกษาเสียเอง กล่าวคือ ในการปฏิบัติศึกษา ต้องมีศีล สมาธิ ปัญญาครบ ถ้าไม่ครบก็ไม่สำเร็จ ไม่บรรลุจุดหมายของพระพุทธศาสนา ศีลเป็นตัวหนุน ช่วยให้ใจพร้อมที่จะเจริญสมาธิ สมาธิก็มาช่วยให้รักษาศีลได้หนักแน่นจริงจึงมากขึ้น สมาธิเป็นฐานให้แก่ปัญญา ทำให้มีความคิดจิตใจที่มั่นคง แน่วแน่ กำหนดแน่วแน้อยู่กับสิ่งใดก็คิดสิ่งนั้น ได้ชัด มองเห็นจะแจ้งขึ้น ช่วยให้ปัญญาแก่กล้า ปัญญาดีขึ้นก็ช่วยให้ทำจิตใจได้ดีขึ้น รู้จักว่าควรจะปฏิบัติต่อจิตใจในด้านสมาธิอย่างไรจึงจะได้ผลดี และย้อนมาช่วยให้การรักษาศีล พัฒนาไปถูกต้อง ไม่ม่งมาย เป็นต้น สิกขาทั้ง 3 นี้ ก็บูรณาการกันอยู่ตลอดเวลาแล้วจึงจะเกิดผลที่สมบูรณ์ (พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), 2539)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาวัตกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อก่อให้เกิดวัตกรรมการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาเยาวชนต้นแบบ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในแง่ความเก่ง ความดี และมีจิตอาสาได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งนับเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีคุณภาพและมีศักยภาพต่อการพัฒนาวัตกรรมการ นอกจากนี้เมื่อการวิจัยเสร็จสิ้นจะทำให้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับหลักสูตรการพัฒนาวุฒยวชนต้นแบบที่มีการนำหลักพุทธธรรม มาประยุกต์ใช้ทำให้เกิดความน่าสนใจต่อการเรียนของเยาวชนให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีที่เน้นให้เยาวชนเป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษา ศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา
2. เพื่อศึกษานวัตกรรมการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา

3. เพื่อเสนอแนวคิดกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแนวคิดกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา” ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) คือ การใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการทำวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิจัยไว้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการสำรวจเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม (Interviewing and focus group)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง / ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 10 โดยครอบคลุม 5 จังหวัด ได้แก่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม และ สมุทรสาคร จำนวน 27,783 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 10 โดยครอบคลุม 5 จังหวัด ได้แก่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม และ สมุทรสาคร ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดย การเปิดตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane) เป็นตารางที่ใช้หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากร โดยคาดว่าสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 และระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง 395 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการทำผู้วิจัยครั้งนี้ได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก (In

depth Interview) รวมทั้งสิ้น 10 คน โดยเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษามาไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมเยาวชนต้นแบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำแนวคิดทฤษฎีมาสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาคสนามดังนี้

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการพัฒนานวัตกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยมีลักษณะ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

2. สนทนากลุ่ม (Focus Group) สนทนาพูดคุยกันประมาณ 10 รูป/คน ของผู้ทรงคุณวุฒิรวม 2 กลุ่ม รวม 10 คน

3. แบบสัมภาษณ์ (In-dept Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (Structure In Depth Interview) เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

2. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาคุณวุฒิ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6 ถึง 1.0 และมีบางข้อใช้คำไม่เหมาะสมจึงได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้สอน และนักเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำนวน

30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.890

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาฯ เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขอหนังสือจากหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงผู้บริหาร หรือหัวหน้างานกลุ่มเป้าหมาย และเวียนหนังสือขอความอนุเคราะห์ ผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะเข้าแจกแบบสอบถาม (Questionnaire)

2. นำส่งหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยกำหนดวันที่จะไปขอแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับผู้บริหาร อาจารย์ ผู้สอน และนักเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 ชุด และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม (Questionnaire) แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นหลัก โดยการดำเนินการขั้นแรก คือ นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ จำนวน 395 ชุด นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสำรวจ (Editing) แล้วดำเนินการลงรหัสตามคู่มือการลงรหัส (Code Book) หลังจากนั้นได้มีการตรวจสอบแบบสำรวจเพื่อความถูกต้องอีก 1 ครั้ง แล้วจึงดำเนินการถ่ายรหัสทั้งหลายลงในแบบฟอร์มถ่ายข้อมูล (Transfer Sheet) บรรจุข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยการใช้การประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์เสนอข้อมูล ได้แก่ 1) สถานภาพส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่

(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูและ ผู้ปกครอง ที่มีต่อการพัฒนานวัตกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูป การศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ใช้การวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) 3) ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด นำมาจับ กลุ่มคำตอบวิเคราะห์รายข้อวิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis techniques) นำเสนอข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงประกอบตาราง 4) ข้อมูลที่ได้ จากการสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำ ข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโยง ความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ โดยทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บ รวบรวมข้อมูลทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ ได้ลึกซึ้ง เมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มี ความชัดเจนก็จะตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อตอบคำถามหลักตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพได้นำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี

ผลการวิจัย

1. สภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมีสติตั้งมั่น ความอดทนอดกลั้น ด้านรักประเทศไทย มีคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อม ทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี มีจริยธรรม มีจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม ด้านมี ความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อและด้านมีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด

2. ศึกษานวัตกรรมการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูป การศึกษา ได้แก่ รายวิชาสังคมศึกษามีการจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ เน้นการจัดกิจกรรม ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สื่อ/กิจกรรม) ได้แก่ ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ ใช้ภาษาไทยให้ ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งการพูด แต่งกาย ใช้เครื่องใช้ ที่อยู่อาศัยแบบไทย ๆ รักประเทศไทย มี คุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี การวัดผล ประเมินผล ได้แก่ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ รายวิชาวิทยาศาสตร์ การจัดการเรียนการ สอน) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM education) สื่อ/กิจกรรม ได้แก่

ศึกษาศานการณ วิเคราะหสถานการณ กลุมสำรวจอุปกรณที่ครูเตรียม ระดมความคิดเห็น สรุปลผล ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ) ได้แก่ มีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และ มีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้น การวัดผลประเมินผล ได้แก่ มีความคิดแปลกใหมรายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการสะเต็มศึกษาสู่เศรษฐกิจพอเพียง สื่อ/กิจกรรมได้แก่ ครูชี้แจงกิจกรรม STEM อภิปราย ทบทวนความรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปรากฏชาวบ้านสาธิตการปฏิบัติ ด้วยวัสดุที่มีในชุมชน นักเรียนปฏิบัติรวมลงมือวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติ ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ ได้แก่ มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ การวัดผลประเมินผล) ได้แก่ คุณค่าทาง เศรษฐกิจ

3. เสนอนวัตกรรมเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ด้านรักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้าน ร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี มีจริยธรรม มีจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม รายวิชาสังคม ศึกษา มีการจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ เน้นการจัดกิจกรรม ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สื่อ/ กิจกรรม) ได้แก่ ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งการ พูด แต่งกาย ใช้เครื่องใช้ ที่อยู่อาศัยแบบไทย ๆ รักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความ พร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี การวัดผลประเมินผล ได้แก่ นักเรียนมี ความคิดสร้างสรรค์ ด้านมีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และด้านมีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้นใน รายวิชาวิทยาศาสตร์ การจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM education) สื่อ/กิจกรรม ได้แก่ ศึกษาศานการณ วิเคราะหสถานการณ กลุมสำรวจ อุปกรณที่ครูเตรียม ระดมความคิดเห็น สรุปลผล ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ) ได้แก่ มีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และ มีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้น การวัดผลประเมินผล ได้แก่ มีความคิด แปลกใหม่ด้านมีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อในรายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการสะเต็มศึกษาสู่ เศรษฐกิจพอเพียง สื่อ/กิจกรรมได้แก่ ครูชี้แจงกิจกรรม STEM อภิปราย ทบทวนความรู้เรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปรากฏชาวบ้านสาธิตการปฏิบัติด้วยวัสดุที่มีในชุมชน นักเรียน ปฏิบัติรวมลงมือวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติ ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ ได้แก่ มีความ มุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ การวัดผลประเมินผล) ได้แก่ คุณค่าทางเศรษฐกิจนวัตกรรมเสริมสร้าง เยาวชนต้นแบบทั้ง 5 ด้าน

อภิปรายผล

1. สภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (3.69) สภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมีสติตั้งมั่น ความอดทนอดกลั้น ด้านรักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี มีจริยธรรม มีจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม ด้านมีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อและด้านมีความรู้ไหวพริบ เฉลียวฉลาด โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของนายชูชาติ บุญชู ได้ทำการวิจัยเรื่อง การยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษาของ ผู้บริหารประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี (ชูชาติ บุญชู, 2540) โดยจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจและเปรียบเทียบการยอมรับ นวัตกรรมทางการศึกษา และการบริหารการศึกษาทั่วไป และการยอมรับนวัตกรรมทาง การศึกษาที่ใช้ใน วงการการศึกษาในปัจจุบันของผู้บริหารประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี จำแนกตาม เพศ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์วิชาชีพ และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นผู้บริหาร ประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี จำนวน 508 คน เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามผลการวิจัย ปรากฏว่า การ ยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษาที่ใช้อยู่ในวงการการศึกษาของจังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์วิชาชีพและขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นผู้บริหาร ประถมศึกษาจังหวัดลพบุรีอยู่ในระดับสูง ส่วนในด้านการยอมรับนวัตกรรมทาง การศึกษาที่ใช้อยู่ ในวงการการศึกษาในปัจจุบัน พบว่า การยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษา โดยทั่วไปและที่ใช้อยู่ในวงการการศึกษาปัจจุบันไม่แตกต่างกัน ครูและผู้บริหารที่อยู่ในโรงเรียน ที่มีขนาดกลางกับ ขนาด ใหญ่ มีการยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษาที่ใช้อยู่ในวงการการศึกษา ปัจจุบันแตกต่างกัน

2. ศึกษา นวัตกรรม การเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูป การศึกษา 1) รายวิชาสังคมศึกษา 2) รายวิชาวิทยาศาสตร์ 3) รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง โดยผล การศึกษานวัตกรรม การเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรทอง อมรัตน์วิศิษฐ์ (กรรทอง อมรัตน์วิศิษฐ์, 2552) ได้ศึกษาเชิงวิจัยโดยใช้แบบสำรวจเรื่องผลการใช้ นวัตกรรมทางการศึกษาในโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษาของจังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพ ปริมาณและผลการใช้นวัตกรรม

การศึกษา ฝ่ายผู้บริหารและครูผู้สอนเห็น ความจา เป็นของนวัตกรรมการศึกษา โดยทาง โรงเรียนได้สนับสนุนส่งเสริมการใช้นวัตกรรม ส่วน ใหญ่ทางโรงเรียนได้รับรับคานาช่วยเหลือ จากผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรม คือ ครูด้วยกันเองและ ศึกษานิเทศก์จังหวัดกับศึกษานิเทศก์เขต การศึกษา 8 ส่วนด้านปริมาณการใช้นวัตกรรม พบว่า ครู ส่วนใหญ่ใช้ระดับน้อยได้แก่ การสอน เป็นรายบุคคล การใช้สถานการณ์จำลอง การบูรณาการ เนื้อหาวิชา การสอนแบบสืบสวน สอบสวน การสอนเป็นคณะ บทเรียนโปรแกรม และนวัตกรรมที่ ครู ส่วนมากไม่เคยใช้เลย คือ การสอนโดยใช้ศูนย์มัลติมีเดีย แต่นวัตกรรมที่ครูเห็นว่าให้ประโยชน์ หลายด้านมากที่สุด คือ ศูนย์การเรียนรู้ซึ่งเป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพราะเน้นให้นักเรียนเป็น ศูนย์กลางการเรียน การสอน 2) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับมากมี 3 ด้าน ได้แก่ ครูมีงานพิเศษมากทำให้มีเวลาเตรียมการสอนน้อย จำนวนนักเรียนในห้องเรียนมีมาก เกินไป นักเรียนมีความแตกต่างกันในด้านความพร้อมและสติปัญญา และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การ ขาดแคลนหนังสือ ตำราเรียน แหล่งวิทยากรสำหรับค้นคว้า งบประมาณที่โรงเรียน จัดสรร ให้ใน การใช้นวัตกรรมไม่เพียงพอขาดบุคลากร ที่เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรม และครูขาด ความรู้ในการใช้ นวัตกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอื้ออมร ชลวร (เอื้ออมร ชลวร, 2555) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้เชิงพุทธบูรณาการ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ การจัดการความรู้ในวิทยาการสมัยใหม่ 2) เพื่อวิเคราะห์การจัดการความรู้ในพระพุทธศาสนา เถรวาทและ 3) เพื่อนำเสนอการจัดการความรู้เชิงพุทธบูรณาการ ความรู้มี 2 ประเภทคือ ความรู้ฝังลึกในตัวคน (tacit knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (explicit knowledge) ใน กระบวนการจัดการความรู้มีหลักในการพยายามนำเอาความรู้ที่ฝังลึกในคนออกมา เป็นความรู้ ชัดแจ้ง โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน แต่กระบวนการจัดการความรู้มักมี ข้อจำกัดจากหลายเหตุปัจจัย ซึ่งอาจจุดให้กระบวนการจัดการความรู้ไม่สามารถทำงานได้เต็มที่ ในขณะที่การจัดการความรู้ในพระพุทธศาสนามีการสืบทอดองค์ความรู้มายาวนานร่วม 2,600 ปีซึ่งแสดงให้เห็นถึงกระบวนการบริหารจัดการความรู้ในทางพระพุทธศาสนา เป็นกระบวนการที่มี ประสิทธิภาพสูงมาก จึงสามารถรักษารักษาองค์ความรู้ทั้งปรัยัติแนวทางปฏิบัติ และปฏิเวธธรรมไว้ได้ อย่างดี หลักธรรมที่โดดเด่นที่ทำให้เกิดกระบวนการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาได้ยาวนานมี อยู่ 5 หมวด คือ 1) การใช้หลักไตรสิกขาในการจัดสร้างสังคมให้เข้าใจซึ่งกันและกัน 2) การ สร้างกระบวนการเรียนรู้จากภายในด้วยหลักสาราณีธรรม 3) กระบวนการจัดการสังคีติร้อย

กรองพระธรรมและพระวินัยให้เป็นหมวดหมู่ง่ายต่อการจดจำและนำไปปฏิบัติและ 4) กระบวนการสร้างสังคมแห่งสงฆ์อันได้แก่การมีพระวินัยและระเบียบวิธีปฏิบัติว่าด้วยการรวมตัวเป็นหมู่สงฆ์จากองค์ความรู้ในด้านการจัดการความรู้และองค์ความรู้ในพระพุทธศาสนาที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้นำพุทธธรรมทั้ง 5 หมวดเข้ามาประยุกต์สร้างรูปแบบจัดการความรู้เชิงพุทธบูรณาการโดยใช้โมเดลเกลียวความรู้ของอิกุจิโรโนนากะ (Ikujiro Nonaka) ที่เรียกว่าเซกิ (SECI) มาเป็นแนวคิดหลักของการปฏิบัติซึ่งมีองค์ประกอบ 5 แบบด้วยกันคือ 1) การขัดเกลาทางสังคม (socialization) 2) การสกัดความรู้ออกจากตัวคน (Externalization) 3) การผสมผสานความรู้ (Combination) 5) การผนึกความรู้ในตน (Internalization) เป็นพลวัตที่มีการหมุนในลักษณะที่เป็นเกลียว (spiral) เป็นการสร้างความรู้ใหม่ที่ไม่รู้จบและหลักพุทธธรรม 5 หมวดข้างต้นมาเสริมแรงผลักดันให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนได้เสนอเป็นแบบจำลองใหม่มาทำการตรวจสอบองค์ความรู้ด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้วยกระบวนการสนทนากลุ่ม (focus group) สรุปผลว่า ได้แบบจำลองการจัดการความรู้เชิงพุทธบูรณาการที่พร้อมนำไปใช้งานได้ในองค์กรทั่วไป

3. เสนอนวัตกรรมเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา 1) รักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่ง 2) มีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และมีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้น 3) มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ นวัตกรรมเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ วัฒนชัย และคณะ (สุชาติ วัฒนชัย และคณะ, 2550) ได้ทำวิจัยเรื่องออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิด มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดทั้ง 6 มิติของผู้เรียน โดยทำการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการคิด เพื่อนำข้อความรู้มาสร้างกรอบแนวคิดในการออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพการคิดของทรัพยากรมนุษย์ และนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการพัฒนา ดังนี้ 1) การกระตุ้นโครงสร้างทางปัญญาและการคิด อาศัยพื้นฐานหลักการ และทฤษฎี คือ Cognitive constructivism (Piaget) และ Situated learning การคิดทั้ง 6 มิติ คือ การคิดเชิงวิเคราะห์ การคิดเชิงสังเคราะห์ การคิดเชิงมีโนทัศน์ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การคิดเชิงประยุกต์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งมีหลักการและองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ สถานการณ์ปัญหา ภารกิจการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริม การคิด 2) การสนับสนุนการปรับสมดุลทางปัญญาและการคิด อาศัยพื้นฐาน

หลักการและทฤษฎี คือ Cognitive constructivism (Piaget) Discovery learning และการคิดทั้ง 6 มิติซึ่งออกแบบในลักษณะที่เป็นธนาคารความรู้ และลิงค์ที่เกี่ยวข้อง 3) การส่งเสริมการขยายโครงสร้างทางปัญญาและการคิด อาศัยพื้นฐานหลักการและทฤษฎี คือ Social constructivism โดยใช้ CLEs และ Multiple perspective ซึ่งออกแบบในลักษณะมุมมองที่หลากหลาย การร่วมมือกันแก้ปัญหา และการสรุปทเรียน 4) การส่งเสริมและช่วยเหลือการสร้างความรู้และการคิดอาศัยพื้นฐานหลักการ และทฤษฎี คือ OLEs ซึ่งออกแบบในลักษณะ Scaffolding ได้แก่ ด้านความคิดรวบยอด ด้านกระบวนการ ด้านการคิด และด้านกลยุทธ์การแก้ปัญหา จากกรอบแนวคิดการออกแบบ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาเป็นพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดทั้ง 6 มิติ (สุชาติ วัฒนชัย และคณะ, 2550)

สรุป

สภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (3.69)

ศึกษานวัตกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา รายวิชาสังคมศึกษา C (หลักสูตร) รายวิชาสังคมศึกษา I (การจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ 1) เน้นการจัดกิจกรรม 2) ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน A (สื่อ/กิจกรรม) ได้แก่ 1) ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง 2) ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ 3) มีความสามัคคีปรองดอง 4) มีความรับผิดชอบ มีวินัย 5) ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งการพูด การอ่าน และการเขียน 6) สนับสนุนและเผยแพร่อาหารไทย ผลไม้ไทยให้เป็นที่นิยมของชาวโลก 7) แต่งกาย ใช้เครื่องใช้ ที่อยู่อาศัยแบบไทย ๆ ที่เหมาะสมกับโลกสมัยใหม่ C (ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ) ได้แก่ รักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและเป็นคนเก่งคนดี มีจริยธรรม มีจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม E (การวัดผลประเมินผล) ได้แก่ มีความคิดสร้างสรรค์ รายวิชาวิทยาศาสตร์ C (หลักสูตร) รายวิชาวิทยาศาสตร์ I (การจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM education) 2) การสร้างสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมสิ่งใหม่ให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม A (สื่อ/กิจกรรม) ได้แก่ 1) ศึกษาสถานการณ์ที่กำหนดให้ 2) วิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้ 3) ให้แต่ละกลุ่มสำรวจอุปกรณ์ที่

ครูเตรียม 4) ระดมความคิดเห็นเพื่อรวบรวมข้อมูล 5) นักเรียนแต่ละกลุ่มออกแบบ 6) ลงมือปฏิบัติ 7) ทดสอบ 8) นำเสนอผลการทดสอบ 9) ร่วมกันอภิปราย C (ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ) ได้แก่ มีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และ มีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้น E (การวัดผลประเมินผล) ได้แก่ มีความคิดแปลกใหม่ รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง C (หลักสูตร) รายวิชาเศรษฐกิจพอเพียง I (การจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM education) 2) การสร้างสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมสิ่งใหม่ให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม 3) บูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สะเต็มศึกษาสู่การประกอบอาชีพตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง A (สื่อ/กิจกรรม) ได้แก่ 1) ครูชี้แจงกิจกรรม STEM โดยเปิด clip 2) อภิปรายว่าเราเรียนรู้สิ่งเหล่านี้เพื่ออะไร 3) ทบทวนความรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4) ประชาชนชาวบ้านสาธิตการปฏิบัติด้วยวัสดุที่มีในชุมชน 5) นักเรียนปฏิบัติร่วมลงมือปฏิบัติตามประชาชนชาวบ้าน 6) นักเรียนวิเคราะห์สิ่งประดิษฐ์จากโครงการ STEM และวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติ C (ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ) ได้แก่ มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ E (การวัดผลประเมินผล) ได้แก่ คุณค่าทางเศรษฐกิจ

เสนอแนะนวัตกรรมเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา 1) รักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี มีจริยธรรม มีจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม C (หลักสูตร) รายวิชาสังคมศึกษา I (การจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ 1) เน้นการจัดกิจกรรม 2) ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน A (สื่อ/กิจกรรม) ได้แก่ 1) ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง 2) ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ 3) มีความสามัคคีปรองดอง 4) มีความรับผิดชอบ มีวินัย 5) ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งการพูด การอ่าน และการเขียน 6) สนับสนุนและเผยแพร่อาหารไทย ผลไม้ไทยให้เป็นที่นิยมของชาวโลก 7) แต่งกาย ใช้เครื่องใช้ ที่อยู่อาศัยแบบไทย ๆ ที่เหมาะสมกับโลกสมัยใหม่ C (ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ) ได้แก่ รักประเทศชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจและ เป็นคนเก่งคนดี มีจริยธรรม มีจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม E (การวัดผลประเมินผล) ได้แก่ มีความคิดสร้างสรรค์ 2) มีความรู้ ไหวพริบ เฉลียวฉลาด และ มีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้น C (หลักสูตร) รายวิชาวิทยาศาสตร์ I (การจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM education) 2) การสร้าง

สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมสิ่งใหม่ให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม A (สื่อ/กิจกรรม) ได้แก่ 1) ศึกษาสถานการณ์ที่กำหนดให้ 2) วิเคราะห์สถานการณ์ที่กำหนดให้ 3) ให้แต่ละกลุ่มสำรวจอุปกรณ์ที่ครูเตรียม 4) ระดมความคิดเห็นเพื่อรวบรวมข้อมูล 5) นักเรียนแต่ละกลุ่มออกแบบ 6) ลงมือปฏิบัติ 7) ทดสอบ 8) นำเสนอผลการทดสอบ 9) ร่วมกันอภิปราย C (ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ) ได้แก่ มีความรู้ ใฝ่หาเรียน เติบโตฉลาด และ มีสติตั้งมั่น อดทน อดกลั้น E (การวัดผลประเมินผล) ได้แก่ มีความคิดแปลกใหม่ 3) มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ C (หลักสูตร) รายวิชา เศรษฐกิจพอเพียง I (การจัดการเรียนการสอน) ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM education) 2) การสร้างสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมสิ่งใหม่ให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม 3) บูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สะเต็มศึกษาสู่การประกอบอาชีพตามแนวทางพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง A (สื่อ/กิจกรรม) ได้แก่ 1) ครูชี้แจงกิจกรรม STEM โดยเปิด clip 2) อภิปรายว่าเราเรียนรู้สิ่งเหล่านี้เพื่ออะไร 3) ทบทวนความรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4) ประชาชนชาวบ้านสาธิตการปฏิบัติด้วยวัสดุที่มีในชุมชน 5) นักเรียนปฏิบัติร่วมลงมือปฏิบัติตามประชาชนบ้าน 6) นักเรียนวิเคราะห์สิ่งประดิษฐ์จากโครงการ STEM และวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติ C (ผลที่เกิด/คุณลักษณะที่ได้รับ) ได้แก่ มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ E (การวัดผลประเมินผล) ได้แก่ คุณค่าทางเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 โรงเรียนนวัตกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาไปบูรณาการในการส่งเสริมเยาวชนให้ปฏิบัติตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาให้เยาวชนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

1.2 หน่วยงานที่ดูแลจัดการศึกษาสามารถบูรณาการนวัตกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นักเรียนสามารถต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้เรียนและปฏิบัติไปพัฒนาความเป็นอยู่ อาชีพให้มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรทำการศึกษานวัตกรรมการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
- 2.2 ควรศึกษารูปแบบการเสริมสร้างเยาวชนต้นแบบสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
- 2.3 ควรศึกษานวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กรรองทอง อมรรัตน์วิศิษฐ์. (2552). การใช้ใช้นวัตกรรมทางการศึกษาในโรงเรียนจักรคา คณาทร. ใน วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูชาติ บุญชู. (2540). การยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษาของครูประถมศึกษาในจังหวัด ลพบุรี. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2539). การศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. โรงพิมพ์การศาสนา: กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 (ฉบับย่อ). กรุงเทพมหานคร.
- สุชาติ วัฒนชัย และคณะ. (2550). ออกแบบและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิด. ใน วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา . มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เอื้อมอร ชลวร. (2555). การจัดการความรู้เชิงพุทธบูรณาการ. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.